

кримінальної відповідальності. Справа в тому, що назва інституту звільнення від кримінальної відповідальності у кримінальному законодавстві України не відповідає його суті. Насправді те, що за ним криється, є *правовим уникненням від цієї відповідальності*, інакше кажучи *звільненням від притягнення до кримінальної відповідальності або звільненням від кримінального переслідування*, а не звільненням від неї. На наше глибоке переконання, розуміння юридичної природи звільнення від кримінальної відповідальності саме в такому аспекті зводить нанівець будь-які сумніви з приводу невідповідності цього унікального кримінально-правового явища принципу презумпції невинуватості.

У зв'язку з цим, ми схильні вважати, що юридичними наслідками спливу строку давності притягнення до кримінальної відповідальності та її реалізації у вигляді безпосереднього виконання покарання з огляду на концепцію нової редакції КК України є: 1) уникнення кримінальної відповідальності або унеможливлення її настання (тобто те, що сьогодні називається звільненням від кримінальної відповідальності); 2) звільнення від призначення покарання; 3) звільнення від призначеного покарання. Відповідно вказаним правовим наслідкам закінчення строків даності за чинним КК України кореспондують звільнення від кримінальної відповідальності (ст. 49 КК України); звільнення від призначення покарання (ч. 5 ст. 74 КК України); звільнення від відбування покарання (ст. 80 КК України).

З огляду на вищевикладені юридичні наслідки спливу строків давності, що фактично випливають зі змісту концепції нової редакції КК України, можна констатувати, що все ж таки на 100 % відмовитися від проявів звільнення від кримінальної відповідальності не вийде. Принагідно зауважимо, що і робити цього взагалі-то не слід. Ми схильні вважати, що у вирішенні даного питання необхідно шукати розумний компроміс, адже заперечувати позитивні аспекти такого кримінально-правового явища як звільнення від кримінальної відповідальності, марна справа. Фактичним проявом такого компромісу і є уникнення кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Додатково до цього належить лише додати випадки уникнення кримінальної відповідальності у зв'язку з констатацією різних видів позитивної посткримінальної поведінки, наприклад, випадки добровільної здачі правоохоронному органу певних предметів: а) зброї, бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв; б) наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; в) прекурсорів, що призначалися для виробництва або виготовлення наркотичних засобів чи психотропних речовин; г) отруйних чи сильнодіючих речовин, що не є наркотичними або психотропними засобами чи їх аналогами тощо.

До речі, зауважимо, що у кримінальному законодавстві більшості країн Європейського Союзу дійсно відсутнє звільнення від кримінальної відповідальності в її традиційному вітчизняному розумінні. Виключення становить можливо хіба, що кримінальне законодавство Латвійської (ст. ст. 56–58 КК) [1] і Литовської Республік (ст. ст. 36–40 КК) [2]. Попри це зауважимо, що безпосередньо наслідком спливу строків давності в окремих із них, як раз і є «відмова від подальшого кримінального переслідування», що фактично засвідчує «присутність» звільнення від кримінальної відповідальності в національних кримінальних законодавствах, хоча і в іншій нетрадиційній вітчизняній його інтерпретації.

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо, що юридичними наслідками спливу строку давності притягнення до кримінальної відповідальності та її реалізації у вигляді виконання покарання з огляду на концепцію нової редакції КК України є:

- 1) уникнення кримінальної відповідальності або унеможливлення її настання;
- 2) звільнення від призначення покарання;
- 3) звільнення від призначеного покарання.

Уникнення кримінальної відповідальності або унеможливлення її настання є тим кримінально-правовим наслідком злочину, який фактично криється за звільненням від кримінальної відповідальності, що сьогодні регламентовано у чинному КК України. Такий кримінально-правовий наслідок злочину є компромісним варіантом у вирішенні питання про відповідність сучасного інституту звільнення від кримінальної відповідальності з принципом презумпції невинуватості. У зв'язку з цим, а також з огляду на концепцію реформування вітчизняного кримінального законодавства, перелік обставин, що унеможливають настання кримінальної відповідальності, має бути розширений за рахунок його доповнення новими видами, заснованими на заохоченні окремих видів позитивної посткримінальної поведінки.

Список бібліографічних посилань

1. Уголовный кодекс Латвийской Республики : (1998, исправленный 2018; английская версия) // Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8266/file/Latvia_CC_1998_am2018_en.pdf (дата звернення: 25.10.2019).
2. Уголовный кодекс Литовской Республики (2000, с изменениями 2017; английская версия) // Legislationline. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8272/file/Lithuania_CC_2000_am2017_en.pdf (дата звернення: 25.10.2019).

Одержано 06.11.2019

UDC 342.841(477)

Maryana KACHYNSKA,

Ph.D., Associate Professor,
police activity and public administration department
of Kharkiv National University of Internal Affairs

VIOLENCE AGAINST WOMEN AS A FORM OF GENDER-BASED VIOLENCE

Gender-based violence is violence that is committed against another person because of his or her sex [1, с. 14-15]. Victims of this crime can be both sexes, either women or men [2, p. 24]. However, it is well-known that women suffer from this crime more frequently. For example, 1 in 3 women in the European Union have experienced physical and/or sexual violence

since the age of 15, while 1 in 10 has experienced sexual harassment or stalking via new technologies [3, p. 3]. From UN statistics, each 3 women in the world have faced gender-based violence once in their lives, 70 % of women that died by a violent death were killed by intimate partners [4, c. 87].

That is why in this thesis I will analyse violence against women as a form of gender-based violence.

According to the results of a report on the topic of gender-based violence (Special Eurobarometer 449), a large majority of respondents think that violence against women is more likely to occur at home. Respondents were asked where they thought violence against women was more likely to occur and the answers were:

- at home is by far the most common answer (86 %), and the only place mentioned by more than one in five respondents;

- almost one in five says violence against women is more likely to occur in public places, or online (both 19 %),

- while almost as many mention the workplace (17 %);

- fewer than one in ten think this kind of violence is most likely to occur on public transport (8 %), in schools and universities (5 %) or somewhere else (3 %) [3, p. 53].

The majority of respondents in all countries say violence against women is more likely to occur at home, and this is the most mentioned option in each Member State of EU:

- respondents in Malta (96 %) are the most likely to mention at home, followed by those in Sweden, Portugal, Lithuania and Denmark (all 95 %). At the other end of the scale 73 % of respondents in Hungary and 74 % in Austria mention at home;

- respondents in Hungary are the most likely to say violence against women is more likely to occur in public places (41 %), followed by those in Austria (32 %), Finland and Italy (both 27 %). In contrast, 6 % in Cyprus and 8 % in Malta and Spain mention public places;

- at least half of all respondents in the Netherlands and Sweden (both 55 %) say violence against women is more likely to occur online, followed by 40 % of those in Denmark and 32 % in Finland. In contrast, 8 % of respondents in Hungary and Romania and 9 % in Bulgaria and Portugal say the same [3, p. 53].

To summarise, I can assert that women are the main target for gender-based violence when compared to men. Women are more likely to become victims at home by being abused by intimate partners, rather than being victimised in public places or the internet by strangers. This can be explained by the existence of numerous stereotypes about gender roles of women (as having second place after men) and men (leader role at the family, place of patriarchy). Unfortunately, the existence of such kind of patriarchy myths makes women more vulnerable at home rather than in public places.

References

1. Качинська М. О. ґендерно-обумовлене насильство. *Право і суспільство*. 2017. № 2, ч. 2. С. 14–17.
2. Kachynska M. Gender-based violence issues in Ukraine. *The Journal of Eastern European Law*. 2018. № 55. P. 21–25.
3. Special Eurobarometer 449: November 2016 «Gender-based violence» // EUOpen data portal. 449 p. URL: <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion> (accessed 22.10.2019).
4. Качинська М. О. Окремі причини вчинення насильства в сім'ї: психологічний аспект // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 22–23 лип. 2016 р.). Запоріжжя : Істина, 2016. С. 87–89.

Received 23.10.2019

UDC 342.9

Olena MARKOVA,

Candidate of Legal Science, Docent,

Associate Professor at the department of legal disciplines,

Summy Branch of Kharkiv National University of Internal Affairs;

 <https://orcid.org/0000-0001-9970-0944>

ON THE QUESTION OF THE NECESSITY FOR LEGAL REGULATION OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES

The lack of systematic legal regulation of administrative procedures is explained by a serious problem in lawmaking and consequently the lag of the science of administrative law, which leads to the formation of a «vacuum around the procedure» and creates administrative barriers that impede the realization of individual rights and freedoms and the solution of socio-economic problems facing the state and society. The administrative procedure from means of harmonizing relations in the field of administrative management turns into insurmountable barriers that impede the realization of the rights of citizens and the development of society as a whole [1, c. 68].

In European countries, which have a long practice of using administrative procedures for applying legislation on administrative procedures, the public administration system has established the proper legal order, democracy, the openness of the functioning of the apparatus of state bodies, the real responsibility of public servants and officials to society [2, p. 124].

The presence in the country of a high-quality mechanism for legal regulation of the administrative procedure is an indicator of the degree of democratic legitimation in relations between the state and citizens in the country, as well as an